

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Pomoc psychologiczna dzieciom i młodzieży

Tok studiów 2021/2022– 2025/2026

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie Filia w Rzeszowie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia - Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	4
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	-
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny / <u>praktyczny</u>
Rok / Semestr:	3/5
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Znajomość potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, podstawowa wiedza na temat zaburzeń zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży oraz zasad skutecznej komunikacji. Podstawowe umiejętności w zakresie rozpoznawania potrzeb i problemów dzieci i młodzieży, podstawowa umiejętność analizowania barier w komunikacji. Zaliczenie przedmiotów: Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży, Psychologia komunikacji.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne	20	30						2	6	58	4
Studia niestacjonarne	10	10						2	6	28	4

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia	<u>Wykład z dyskusją ukierunkowaną</u> <u>wykład z prezentacją multimedialną</u> case study, metoda sytuacyjna, <u>metoda projektów,</u> <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama

	Inne:	
IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU		
Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza (w pogłębionym stopniu):		
P_W01	Zna teoretyczne podstawy pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży	K_W01
P_W02	Student wymienia przykładowe zastosowania indywidualnej, grupowej i rodzinnej pomocy dzieciom i młodzieży oraz instytucje, z którymi współpracuje psycholog. Student wymienia główne formy pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży.	K_W12
P_W03	Student opisuje podstawowe dylematy etyczne w pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży.	K_W17
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi samodzielnie poszerzać wiedzę z zakresu pomocy psychologicznej dzieci i młodzieży, potrafi krytycznie ocenić wybrane aspekty teoretyczne omawianych zagadnień.	K_U08
P_U02	Wykorzystuje wiedzę na temat dylematów etycznych do rozwiązania problemu w zadanym esej.	K_U14
P_U03	Analizuje potrzeby dzieci i młodzieży w kontakcie z dorosłym udzielającym pomocy.	K_U19
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość wpływu różnorodnych czynników na rozwój człowieka, potrafi odróżnić naturalne stadia rozwoju od symptomów kryzysów psychicznych.	K_K05
P_K02	Ma świadomość wielości czynników warunkujących zdrowie i potrafi je skutecznie wykorzystywać.	K_K03
P_K03	Potrafi planować i realizować interwencje psychologiczne	K_K04
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Wprowadzenie do pomocy psychologicznej dzieci i młodzieży: Definicja pomocy psychologicznej. Specyfika pracy z dziećmi i młodzieżą w kontekście psychologicznym. Etapy rozwoju psychicznego dziecka i młodego człowieka	
W2	Diagnoza psychologiczna dzieci i młodzieży: Podstawy diagnozy psychologicznej w pracy z dziećmi. Narzędzia diagnostyczne stosowane w pracy z dziećmi i młodzieżą (testy, wywiad, obserwacja). Współczesne podejścia do diagnozy zaburzeń emocjonalnych i behawioralnych.	P_W01 P_W02 P_W03
W3	Problemy psychiczne i emocjonalne w wieku rozwojowym: Zaburzenia emocjonalne (np. lęk, depresja, zaburzenia afektywne). Zaburzenia behawioralne (np. ADHD, zaburzenia opozycyjno-buntownicze). Problemy związane z okresem dojrzewania (tożsamość, presja rówieśnicza).	

W4	Interwencja kryzysowa w pracy z dziećmi i młodzieżą: Definicja i cele interwencji kryzysowej. Modele i etapy interwencji kryzysowej. Interwencja w sytuacjach trudnych (np. przemoc, rozwód rodziców, śmierć bliskich).		
W5	Metody terapeutyczne w pracy z dziećmi i młodzieżą: Terapia poznawczo-behawioralna (CBT) dla dzieci i młodzieży. Terapia systemowa – praca z rodziną. Terapia zabawą i inne metody pracy terapeutycznej z dziećmi.		
W6	Wsparcie psychologiczne w szkole i przedszkolu: Rola pedagoga i psychologa szkolnego. Programy profilaktyczne i interwencyjne realizowane w szkołach. Współpraca z nauczycielami i rodzicami.		
W7	Etapy pomocy. Relacja pomagania, etapy pomocy psychologicznej dzieci i młodzieży i zagadnienia etyczne.		
Lp.	Ćwiczenia		Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Nawiązanie kontaktu z dziećmi i młodzieżą. Nawiązanie kontaktu z dzieckiem i nastolatkiem. Organizacja i zasady prowadzenia rozmowy wspierającej. Postawa pomocodawcy- wrażliwość na potrzeby swoje i odbiorców.		P_U01 P_U02 P_U03 P_K01 P_K02
T2	Formy pomocy. Główne formy pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży (psychoedukacja, poradnictwo, interwencja kryzysowa, psychoterapia).		
T3	Grupowe formy pomocy dzieciom i młodzieży. Rodzaje grup. Określenie potrzeb grupy. Plan prowadzenia grupy. Sporządzenie programu grupy. Ocena dzieci pod względem włączenia ich do grupy. Rola osoby prowadzącej. Ocena skuteczności programu grupy.		
T4	Interwencja wobec dziecka i nastolatka w kryzysie. Interwencja wobec dziecka/nastolatka w kryzysie: organizacja i zasady.		
T5	Współpraca psychologa z instytucjami. Współpraca psychologa z instytucjami: policja, sąd, szkoła		
T6	Dylematy etyczne w pomocy dzieciom i młodzieży Dylematy etyczne: w relacji z dzieckiem, organizacji pomocy, kwestia zaufania,		
T7	Profilaktyka problemów psychicznych w wieku dziecięcym i młodzieńczym: Programy i strategie profilaktyczne. Znaczenie wczesnej interwencji i współpracy między instytucjami. Działania prewencyjne w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym.		
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
Forma zajęć,	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ	Kategoria weryfikowanych	

w ramach której weryfikowany jest EU	Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ	
Wykład	Kolokwium pisemne	Wiedza	
Ćwiczenia	Projekt indywidualny lub grupowy/analiza przypadku, udział w dyskusji, kolokwium	umiejętności, kompetencje społeczne	
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe			
Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (wykłady, ćwiczenia) na podstawie pozytywnej oceny z kolokwium, projektu/analizy przypadku przedstawianej na zajęciach a także udziału w dyskusji.			
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA			
Ocena kształtująca: a) w zakresie wykładów: - na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach; b) w zakresie ćwiczeń: - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań. 1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwania: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga). 2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów. 3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy? 4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską). 5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się). Ocena podsumowująca: Wykład: ocena wiedzy wykazanej na kolokwium pisemnym o charakterze problemowym. Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania). Punktacja/oceny: 91%-100% - bdb. 81%-90% - db. plus 71%-80% - db. 61%-70% - dst. plus 51%-60% - dst. 50% – ndst. Ćwiczenia: Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń: ocena przygotowanego przez studenta projektu/analizy przypadku, ocena prezentacji projektu/analizy przypadku, ocena z kolokwium, ocena aktywności w trakcie dyskusji, ocena efektów indywidualnej i grupowej pracy studenta, stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności oraz osiągnięcia kompetencji zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się. Liczba punktów wymagana do zaliczenia kolokwium (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania). Ocena z ćwiczeń: zaliczony/niezaliczony			
VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS			
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	28	
W tym	50	20	
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i			

studentów		
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	42	72
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	100 h = 4 ECTS	100 h = 4 ECTS

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Briggs S., Praca z nastolatkami i młodymi dorosłymi. Współczesne podejście psychodynamiczne, wyd. Ingenium, Warszawa 2017

Grzesiuk L., Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki, cz 2, wyd. Eneteia, Warszawa 2006

Okuń B. F., Skuteczna pomoc psychologiczna. Wyd. IPZ PTP, Warszawa 2002

Sęk H., Społeczna psychologia kliniczna, wyd. PWN, Warszawa 2000

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

James R., Gilliland, B., Strategie interwencji kryzysowej: pomoc psychologiczna poprzedzająca terapię, Wydawnictwo Edukacyjne PARPA, Warszawa 2006

Olechnowicz, H., Dziecko własnym terapeutą, wyd. PWN, Warszawa 2006

Drat-Druszczak, K., Drażkowska-Zielińska, E., Podręcznik pomagania. Podstawy pomocy psychologicznej. Szkoły i kierunki psychoterapii, Wydawnictwo SWPS, Warszawa 2005

Geldard, K., Rozmowa, która pomaga. Podstawowe umiejętności terapeutyczne, wyd. GWP, Gdańsk 2005

Inne materiały dydaktyczne: